

VANNELLA-ПОДІБНІ ГОЛІ АМЕБИ В ПРИРОДНИХ БІОТОПАХ

М. К. Пацюк, Т. С. Хомич

Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна

Під час дослідження фауни голих амеб різнотипних біотопів України нами виявлені представники невеликої кількості родин цих протистів, серед яких є такі, які вражають своєю морфологією. Це голі амеби, які відносяться до родини Vannellidae Page, 1987. Остання включає п'ять родів (41 вид) голих амеб, які належать до віялоподібного морфотипу; під час руху представники родини мають форму віяла, або лопатоподібну. Ядро переважно везикулярного типу. Уроїдні структури відсутні (диференційовані структури на задньому кінці клітини амеби) [1-3]. Основними природними біотопами, де можна знайти представників цієї родини є прісні та морські водойми, ґрунти, епіфіти й епіліти [1-6]. До цієї родини відносяться роди *Pessonella* Pussard, 1973; *Ripella* Smirnov et al., 2007; *Vannella* Bovee, 1965; *Clydonella* Schaeffer, 1926; *Lingulamoeba* Sawyer, 1975 [1-3].

У ході наших багаторічних досліджень під час вивчення фауни голих амеб різних природних біотопів (морських та прісних водойм, ґрунтів, епіфітів й епілітів) нами ідентифіковані види родів *Vannella* та *Ripella* [4-6]. Це такі види: *Ripella platypodia* Glaeser, 1912; *Ripella* sp., *Vannella lata* Page, 1988; *Vannella* sp.; *Vannella simplex* Bovee, 1965. За допомогою молекулярно-генетичних методів підтверджена видова ідентифікація таких амеб: *Vannella lata* (OL305063; OL305064), *Vannella* sp. (MZ079372), *Vannella simplex* (OM403053; OM403054), *Ripella* sp. (MZ079369).

Таким чином, у пробах з різних типів біотопів нами виявлено 5 видів голих амеб з родини Vannellidae. Два види (*Ripella* sp., *Vannella* sp.) ймовірно є новими для науки.

Таблиця 1

Vannella-подібні голі амеби в природних біотопах

	Види голих амеб	Морфотип голих амеб	Розміри клітини			Природні біотопи
			довжина, мкм	ширина, мкм	співвідношення L/B	
1.	<i>Ripella platypodia</i> Glaeser, 1912	віялоподібний	12-30	6-12	0,6-0,8	річки, заплавні водойми, ґрунти, епіфіти, епіліти
2.	<i>Ripella</i> sp.		6-15	6-10	0,6-2,0	річки, заплавні водойми, озера, болота

3.	<i>Vannella lata</i> Page, 1988		40-58	50-64	0,8-1,0	річки, заплавні водойми, озера, болота, ґрунти
4.	<i>Vannella</i> sp.		26-38	30-58	0,8-1,2	річки, заплавні водойми, болота, ґрунти, епіфіти, епіліти
5.	<i>Vannella simplex</i> Bovee, 1965		28-40	35-64	0,9-1,0	морські водойми

Література

1. Page F. C. Marine gymnamoebae. Institute of Terrestrial Ecology, Cambridge, 1983. 54 pp.
2. Page F. C. A New Key to Freshwater and Soil Gymnamoebae. Freshwater Biological Association, Ambleside, Cumbria, UK, 1988. 122 p.
3. Page F. C., Siemensma F. J. Nackte Rhizopoda und Heliozoa (Protozoenfauna Band 2). Gustav Fischer Verlag, Stuttgart, New York. 1991. P. 3-170.
4. Patsyuk M. K. Peculiarities of the Spatial Distribution of Naked Amoebas in Sandy Bottom Sediments of a Small River. *Hydrobiological Journal*. 2018. Vol. 54(5). P. 102-111.
5. Patsyuk M. K., Onyshchuk I. P. Diversity and Distribution of Naked Amoebae in Water Bodies of Sumy region (Ukraine). *Vestnik Zoologii*. 2019. Vol. 53(3). P. 177-186.
6. New finds of naked amoebae in the Black Sea (Ukraine). *Arxius de Miscellania Zoologica*. 2022. Vol. 20. P. 13-25.

УДК 594.3:591.127(282.2)

ВИТУШКА РОГОВА (MOLLUSCA, GASTROPODA, PLANORBIDAE) ПОВЕРХНЕВИХ ВОД Р. БОРЖАВА І ЇЇ РІЧКОВОГО БАСЕЙНУ

А. П. Стадниченко, Ю. В. Іконнікова

Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна

Якість річкових вод Закарпаття України, як і ступінь їх повноводдя, у чималій мірі залежать від формуючих їх водних ресурсів – малих річок, струмків й інших дрібних водотоків – елементів, забезпечуючих повноводдя їх водного середовища [6, 7]. Отже, гідрологічний і гідрохімічний режими кожного з компонентів гідромережі, приналежних басейну р. Боржава,